

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Factors that Affected Students' Public Mind Behavior,
Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

ศิริสุข นาคะเสนีย์, ชุติ ปัญจะผลินกุล, ศศิวิมล โมอ่อน
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมจิตสาธารณะ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ เปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาจำแนกตามเพศ สาขาวิชา และชั้นปีที่ศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 230 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้วยวิธี Scheffe และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยภายในด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม และปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับมากที่สุด
3. เพศ สาขาวิชา และชั้นปีที่ศึกษา แตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. ปัจจัยภายในด้านเหตุผลเชิงจริยธรรมและแรงจูงใจ และปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย การสนับสนุนจากชุมชน และการสนับสนุนจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : นักศึกษา จิตสาธารณะ ปัจจัย

Abstract

The purposes of this research were 1) to study public mind behavior, 2) to examine affecting factors towards the students' public mind behavior, and 3) to compare public mind behavior of students with different genders, majors of the study, and class levels as well as to compare relationship between internal factors to external factors and the students' public mind behavior. The sample group of 230 students selected by cluster random sampling method was studying in the second semester of academic year 2013 at the Faculty of Liberal Arts.

The instrument used for collecting data was questionnaires. Data were analyzed by using the percentage, mean, standard deviation, t-test, the analysis of variance and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research findings were as follows :

1. The levels of sample group's public mind behavior overall were at the high level.
2. The internal factors of moral reasoning and the external factors of family support were found having influences upon the public mind behavior at the highest level.
3. Different genders, majors and class levels did not have an effect in public mind behavior overall, showing statistical significance level of 0.05.
4. The internal factors of moral reasoning and motivation and the external factors of family support, university support, community support and peer support had positive relationship with the students' public mind behavior at the 0.01 level of statistical significance.

Keywords : Students, Public Mind, Factors

บทนำ

การศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ ในทุกระดับ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งสถาบัน การศึกษาแต่ละแห่งจะมีการจัดการเรียนการสอนและผลิตบัณฑิต ที่มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานใน การเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาในปัจจุบันนี้ จึงมีสถาบันการศึกษาให้เลือกมากมายหลายสถาบัน ซึ่งในแต่ละ สถาบันจะมีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องหลักสูตร วิธีการจัดการ เรียนการสอน ค่าใช้จ่ายในการเรียน รวมถึงความมีชื่อเสียงของ แต่ละสถาบัน

สำหรับคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์นั้น ได้จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาภาษาจีน สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น และ สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล โดยสาขาวิชาภาษาจีน และสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นนั้นได้ทำการเปิดสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ส่วนสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลได้เปิดสอน ในปีการศึกษา 2548 การจัดการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์นั้น มีวัตถุประสงค์ให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษา ต่างประเทศ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพในด้านธุรกิจ และในหน่วยงานราชการ รวมทั้งเป็นแนวทางในการศึกษาต่อใน ชั้นที่สูงกว่า ซึ่งคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดปัจจัยสู่ ความสำเร็จที่จำเป็นต่อการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ในด้าน ต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยจะมีการ ผสมผสานความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมและปฏิบัติตน อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ ทัศนคติ และวุฒิภาวะในการตัดสินใจ ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาได้เห็นถึงค่านิยมของตนเองอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมของตน สามารถอภิปราย เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ รวมถึงสถานการณ์ที่นักศึกษาจะ ต้องเผชิญในชีวิตประจำวันและในการทำงาน(คณะกรรมการการ อุดมศึกษา, 2552) นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ(2554) ได้จัด ทำแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 11 (2555-2559) ภายใต้กรอบ ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559) โดยกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา 5 ยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่มุ่งหวังจะพัฒนา คนไทยทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีจิตสำนึก วัฒนธรรมที่ดีงามและรู้คุณค่าความเป็นไทย มีโอกาสและสามารถ เรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและตอบสนอง ต่อทิศทางการพัฒนาของประเทศ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้วยการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของผู้เรียน ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา ในการดำเนินงานที่จะ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองในระบบ การศึกษา ด้วยการสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลุกจิตสำนึกให้ผู้เรียน

มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีจิตสาธารณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ก็ควรจะจัดเนื้อหา และกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของนักศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาทุกคนได้มี โอกาสแสดงความสามารถในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้ โดยเฉพาะการมีจิตสาธารณะในการช่วยเหลือสังคมตามแต่โอกาส ของนักศึกษา อันเป็นการสร้างฐานทางปัญญาในการเป็นภูมิคุ้มกัน ให้กับนักศึกษา ตลอดจนครอบครัว ชุมชน และสังคมในระดับ ประเทศต่อไป การที่นักศึกษาจะมีคุณลักษณะที่เหมาะสมสำหรับ สังคมแห่งการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี มีความ เสียสละต่อส่วนรวม และสามารถพัฒนาตัวเองให้มีชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข จึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ ศึกษาถึงพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ว่า อยู่ในระดับใด มีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษา ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมจิต สาธารณะของนักศึกษาโดยจำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และ สาขาวิชา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและ ปัจจัยภายนอกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา เพื่อนำผล ที่ได้จากงานวิจัยนี้ไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการจัดกิจกรรม และการเรียน การสอนในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ รวมทั้งในกลุ่ม วิชาอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันของคณะศิลปศาสตร์ให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการเสริมสร้างความตระหนัก และจิตสำนึกให้แก่ นักศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ในการรับผิดชอบต่อ สังคมส่วนรวม ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเป็น สมาชิกของสังคม อันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อ ไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะ ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตาม เพศ สาขาวิชา และชั้นปีที่ศึกษา
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน และปัจจัย ภายนอก กับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 549 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้การประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 230 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ สาขาวิชาและชั้นปีที่ศึกษา ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธาณะ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงอันดับ มีจำนวนทั้งหมด 32 ข้อ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) เป็นการวัดระดับของพฤติกรรมจิตสาธาณะ มี 5 ระดับ และส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธาณะของนักศึกษา ลักษณะเป็นคำถามปลายปิด โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงอันดับ แบ่งปัจจัยเป็น 2 ลักษณะ คือปัจจัยภายใน ได้แก่ ด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม มีจำนวน 5 ข้อ ด้านแรงจูงใจ มีจำนวน 7 ข้อ และปัจจัยภายนอกได้แก่ ด้านการสนับสนุนจากครอบครัว มีจำนวน 6 ข้อ ด้านการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย มีจำนวน 5 ข้อ ด้านการสนับสนุนจากชุมชน มีจำนวน 3 ข้อ และด้านการสนับสนุนจากเพื่อน มีจำนวน 6 ข้อ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) เป็นการวัดระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีต่อพฤติกรรมจิตสาธาณะของนักศึกษา มี 5 ระดับ

คณะผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล คณะศิลปศาสตรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด และนำไปทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach โดยแบบสอบถามส่วนที่ 2 เกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธาณะ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.908 และแบบสอบถามส่วนที่ 3 เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธาณะของนักศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.915

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากจากกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแบบสอบถามในระหว่างวันที่ 10 - 13 กุมภาพันธ์ 2557 จำนวน 230 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 230 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe และการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธาณะ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธาณะ การเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธาณะของนักศึกษาจำแนกตาม เพศ สาขาวิชา และชั้นปีที่ศึกษา และความสัมพันธระหว่างปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกกับพฤติกรรมจิตสาธาณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร ผลการวิจัย มีดังนี้

ตอนที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 74.80 เป็นเพศชาย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 ศึกษาในสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 40.40 สาขาวิชาภาษาจีนจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 30.90 และสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 28.70 ศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 32.60 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 51 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 22.20 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจิตสาธาณะโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจิตสาธาณะเมื่อรับประทานอาหารเช้าเรียบร้อยจะนำภาชนะที่รับประทานไปเก็บในที่ที่จัดไว้ จะเข้าแถวตามลำดับในการซื้ออาหาร และหากพบก๊อกรน้ำเปิดทิ้งไว้หรือปิดไม่สนิทจะเข้าไปปิดก๊อกรน้ำให้สนิททันทีอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59, 4.39 และ 4.32 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 พบว่าปัจจัยภายในมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธาณะโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยภายในด้านเหตุผลเชิงจริยธรรมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธาณะของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนปัจจัยภายในด้านแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธาณะของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 สำหรับปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธาณะของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ส่วนปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ด้านการสนับสนุนจากเพื่อน และด้านการสนับสนุนจากชุมชนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธาณะของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91, 3.84 และ 3.65 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธาณะของนักศึกษาจำแนกตาม เพศ สาขาวิชา และชั้นปีที่ศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 1-3

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมจิตสาธารณะ จำแนกตามเพศ

พฤติกรรมจิตสาธารณะ	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
พฤติกรรมจิตสาธารณะโดยภาพรวม	3.81	0.404	3.74	0.413	1.032	0.303

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า เพศกับพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมจิตสาธารณะ จำแนกตามสาขาวิชาแหล่งความแปรปรวน

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	P
ระหว่างกลุ่ม	.532	2	.266	1.581	0.208
ภายในกลุ่ม	38.188	227	.168		
รวม	38.720	229			

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า สาขาวิชากับพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมจิตสาธารณะ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	P
ระหว่างกลุ่ม	.421	3	.140	.829	0.479
ภายในกลุ่ม	38.299	226	.169		
รวม	38.720	229			

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ชั้นปีที่ศึกษากับพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 5 ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ปัจจัยภายใน	
- ด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม	.352**
- ด้านแรงจูงใจ	.389**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยภายในด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม และด้านแรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=.352$ และ $.389$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ปัจจัยภายนอก	
- ด้านการสนับสนุนจากครอบครัว	.348**
- ด้านการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	.396**
- ด้านการสนับสนุนจากชุมชน	.323**
- ด้านการสนับสนุนจากเพื่อน	.484**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากครอบครัว ด้านการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ด้านการสนับสนุนจากชุมชน และด้านการสนับสนุนจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = .348, .396, .323$ และ $.484$ ตามลำดับ)

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. พฤติกรรมจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจิตสาธารณะเมื่อรับประทานอาหารเช้าเรียบร้อยแล้วจะนำภาชนะที่รับประทานไปเก็บในที่ที่จัดไว้ จะเข้าแถวตามลำดับในการซื้ออาหาร และหากพบก๊อกน้ำเปิดทิ้งไว้หรือปิดไม่สนิทจะเข้าไปปิดก๊อกน้ำให้สนิททันที อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของอ้อมใจ วงษ์มณฑา (2552) นงลักษณ์ เขียนงาม และสมพร เมธีวัฒนากุล (2553) อริยา คูหา และสุวิมล นราองอาจ (2553) ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร และคณะ (2553) วีรชัย คำธร (2554) และ บุญธิดา ยอดสุวรรณ (2557) พบว่าระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยคณะผู้วิจัยมีความคิดว่าการที่นักศึกษาที่มีพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก น่าจะเป็นผลมาจากการที่นักศึกษาได้รับการปลูกฝังเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะมาจากครอบครัว มีการฝึกความรับผิดชอบให้รู้จักหน้าที่ มีความเมตตาและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ทำให้นักศึกษาได้รับการหล่อหลอมความมีจิตสาธารณะมาตั้งแต่ในวัยเด็กประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนมาถึงการเรียนระดับมหาวิทยาลัยนั้น โรงเรียนและมหาวิทยาลัยมักจะมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียน นักศึกษาได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม หรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ดังที่ชาย โพธิ์สิตา และคณะ และลัดดาวัลย์ เกษมเนตร (อ้างถึงในชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553) กล่าวถึงองค์ประกอบของจิตสาธารณะในการหลีกเลี่ยงการใช้หรือกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม โดยพิจารณาจากการ

ดูแลรักษาของส่วนรวม ใช้ของส่วนรวมแล้วต้องเก็บเข้าที่ การรู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม ตลอดจนการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน โดยพิจารณาจากการไม่ยึดครองของส่วนรวมนั้นเป็นของตนเอง และการเปิดโอกาสให้ผู้อื่น ๆ ได้สามารถใช้ของส่วนรวมนั้น ทำให้นักเรียนนักศึกษาได้รับการส่งเสริมให้รู้จักตนเองมากขึ้น รู้จักการเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาการเรียน ร่างกาย จิตใจ บุคลิกภาพ และวุฒิภาวะในการก้าวสู่ความเป็นผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต

นอกจากนี้ นโยบายของประเทศในทศวรรษที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญต่อ “การพัฒนาคน” เพื่อให้เป็นคนดีที่เก่งและมีสุข ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้ทรงเน้นแนวทางพัฒนาตามหลักแนวคิดการพึ่งตนเอง โดยใช้หลักพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตนเอง ให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจ การพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้นตอนที่ใช้ความรู้ คุณธรรม และความเพียรในการปฏิบัติและการดำรงชีวิต อันเป็นผลทำให้ความมีจิตสาธารณะเป็นประเด็นสำคัญที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างต่อเนื่องมา ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 (2555-2559) ซึ่งจัดทำขึ้นภายใต้กรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา 5 ยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่มุ่งหวังจะพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีจิตสำนึก วัฒนธรรมที่ดีงามและรู้คุณค่าความเป็นไทย มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาของประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้วยการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของผู้เรียน ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา ในการดำเนินงานที่จะส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองในระบบการศึกษาโดยการสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีจิตสาธารณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้สถานศึกษาในทุกระดับชั้นได้สร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์

ดังกล่าว จึงทำให้นักศึกษาได้ผ่านการอบรมสั่งสอน และสอดแทรก ให้ได้รับการปลูกฝังความมีจิตสาธารณะจากการจัดการศึกษาใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ผลการวิจัยจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นเรื่องที่น่าชื่นชมและยินดี ที่พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นถึงระบบการศึกษาไทยในแง่คุณธรรมและจริยธรรม ที่ยังนับได้ว่าประสบความสำเร็จ เพราะหากเรามุ่งที่จะสร้างคน ให้มีแต่ความรู้เป็นเลิศ แต่ขาดซึ่งความมีจิตสาธารณะก็คงไม่อาจ พัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริง หากทุกภาคส่วนและทุกฝ่ายที่มี ส่วนเกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญและสนับสนุนการปลูกฝังและพัฒนา ความมีจิตสาธารณะอย่างเป็นรูปธรรม ต่อเนื่องและจริงจัง ย่อมจะ ส่งผลให้อาณาเขตของชาติที่จะก้าวไปในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงจะ สามารถนำพาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

2. ปัจจัยภายในมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของ กลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยภายในด้านเหตุผลเชิงจริยธรรมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม จิตสาธารณะของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนปัจจัยภายใน ด้านแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจาก ครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาอยู่ใน ระดับมากที่สุด ส่วนปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจาก มหาวิทยาลัย ด้านการสนับสนุนจากเพื่อน และด้านการสนับสนุน จากชุมชนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อ้อมใจ วงษ์มณฑา (2552) นันทรัตน์ ปวีร์ดิธรรม (2553) และวิเชียร อินทรสมพันธ์ (2554) พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ การสนับสนุนจาก ครอบครัว การสนับสนุนจากชุมชน การสนับสนุนจากอาจารย์ และเพื่อน การเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นเป็นปัจจัย ที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยภายในด้านเหตุผลเชิง จริยธรรมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาอยู่ใน ระดับมากที่สุด คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาในระดับ มหาวิทยาลัยนั้นเป็นบุคคลที่มีวุฒิภาวะ สามารถที่จะวิเคราะห์ สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง พร้อมทั้งจะมีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งตรงกับ ทิศนา ขัมมณี (อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553) ได้กล่าวถึงการพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นที่ 5 ขั้นการทำตาม คำมั่นสัญญาของเด็กตั้งแต่อายุ 16 ปีขึ้นไป ว่าจะมีการตัดสินใจ โดยเห็นแก่ประโยชน์ของคนหมู่มาก ไม่ทำตนให้ขัดต่อสิทธิอันพึงมี พึ่งได้ของผู้อื่น สามารถควบคุมบังคับจิตใจตนเองได้ นอกจากนี้ ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และ สังคม สัจจร (2543) ยังได้กล่าวถึง ปัจจัยภายในเป็นการคิดวิเคราะห์ของบุคคลในการพิจารณาตัดสินใจ คุณค่าและความดีงามซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติทาง

จิตใจเพื่อขัดเกลาตนเอง สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาได้ใช้ความ มีเหตุผลเชิงจริยธรรมซึ่งเป็นลักษณะภายในจิตใจ เป็นกระบวนการ คิดในระดับต่าง ๆ ในการตัดสินใจว่าจะกระทำหรือไม่กระทำ อย่างใดอย่างหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องถูกหรือผิด เมื่อพิจารณาควบคู่กับ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2551) ได้ชี้ให้เห็นว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นผลมาจาก การพัฒนาการของสติปัญญาและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือ ประสบการณ์ทางสังคม ซึ่งเหตุผลเชิงจริยธรรมนั้นจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องสร้างให้มีในตัวบุคคล เพราะพฤติกรรมของบุคคลส่วนใหญ่มักจะเป็นไปตามหรือคล้อยตามการรับรู้ของบุคคลนั้น ๆ ด้วย และ หากผู้คนในสังคมมีการรับรู้ร่วมกันไปทิศทางเดียวกันที่ถูกต้องได้ สังคมก็ย่อมปราศจากความขัดแย้งหรือมีความขัดแย้งลดน้อยลงได้ ดังนั้นหากนักศึกษาได้รับการส่งเสริมให้สามารถใช้เหตุผลเชิง จริยธรรมมากขึ้น ย่อมส่งผลให้นักศึกษามีการพัฒนาจิตสาธารณะ ที่ดียิ่งขึ้นด้วย

ส่วนปัจจัยภายในด้านแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม จิตสาธารณะของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับธรรมชาติ ของมนุษย์ตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (จุฬพล หนิมพานิช, 2543 และอารี พันธมณี, 2546) ที่ได้นำเสนอ ลำดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ว่า เมื่อความต้องการเบื้องต้น ได้รับการสนองตอบครบถ้วนแล้ว ย่อมมีความต้องการขั้นสูงคือ ความต้องการทางด้านความรัก และความต้องการทางด้านชื่อเสียง หรือการได้รับการยกย่องจากผู้อื่นตามมาด้วย จึงสามารถอธิบาย ได้ว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจส่งผลต่อพฤติกรรมสาธารณะนั้น มีผล ทำให้นักศึกษาประพฤติตนให้ถูกต้องตามหน้าที่ที่ถูกกำหนด และ พยายามแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ด้วยการ ใช้ของส่วนรวมอย่างเอาใจใส่ไม่ทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อ ส่วนรวม โดยพยายามไม่ให้เกิดต่อความรู้สึกของผู้อื่น หรือผิดต่อ ระเบียบของสังคม ดังนั้นหากมีการส่งเสริมให้เกิดสังคมแห่ง ความมีจิตสาธารณะ การยกย่อง เชิดชู ชื่นชมนักศึกษาที่เป็นแบบ อย่างที่ดีในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ย่อมจะส่งผล ให้เกิดเป็นตัวอย่าง หรือต้นแบบให้กับนักศึกษารุ่นต่อไป สืบเนื่อง เสมือนเป็นวัฒนธรรมหรือค่านิยมที่นักศึกษาสมควรเลือกที่จะปฏิบัติ

สำหรับปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากครอบครัวมี อิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ที่สุด เป็นผลมาจากครอบครัวได้มีการปลูกฝังการมีจิตสำนึกให้แก่ นักศึกษาตั้งแต่วัยเด็ก บิดามารดาจะเป็นต้นแบบที่ดีในการสร้าง จิตสำนึกเพื่อช่วยเหลือบุคคล และสังคมส่วนรวม โดยนักศึกษา จะมีการสังเกตและซึมซับพฤติกรรมจิตสาธารณะจากบิดามารดา ดังที่ แบนดรา (อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553) ได้กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่ง การเรียนรู้ส่วนใหญ่เกิดจากการสังเกตจากตัวแบบ ได้แก่ บิดา

มารดา โดยตัวแบบจะทำหน้าที่ส่งเสริมการเกิดพฤติกรรม ยับยั้งการเกิดพฤติกรรม และช่วยให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่ผ่านมาจำนวนมากที่มุ่งศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่าง ๆ โดยเชื่อว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของบุตรนั้น สืบเนื่องมาจากการได้รับการปลูกฝังลักษณะที่พึงประสงค์มาตั้งแต่ในวัยเด็ก ถ้าหากบิดามารดาหรือผู้ปกครองเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเอาใจใส่ มีเหตุผล ให้การสนับสนุนอย่างเหมาะสมในการกระทำที่ถูกต้อง ย่อมทำให้บุตรมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้

ในส่วนปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยด้านการสนับสนุนจากเพื่อน และด้านการสนับสนุนจากชุมชน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งถือได้ว่าเป็นในส่วนของสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวของนักศึกษานั้น เป็นผลมาจากการที่นักศึกษาได้เข้าร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่คณะและมหาวิทยาลัยจัดขึ้นตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 มีโอกาสได้ร่วมกันคิดวางแผน และลงมือปฏิบัติงานจริง ทำให้มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และจากการที่คณะผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการต่าง ๆ ของนักศึกษา ได้สังเกตเห็นการทำงานของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีการเรียนรู้และมีการปรับตัวที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในสาขาวิชาเดียวกัน หรือเพื่อนต่างสาขาวิชา ทำให้เกิดความรู้สึกมั่นคงในสถานภาพภายในกลุ่มเพื่อน ไม่รู้สึกแตกแยก รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน/คณะ/มหาวิทยาลัย พฤติกรรมที่แสดงออกจะสอดคล้องกับสัมพันธ์ภาพระหว่างกลุ่ม ทำให้นักศึกษามีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าในความสามารถของตนเอง มีความสุข สนุกกับการทำงาน และสนใจที่จะทำกิจกรรมจิตสาธารณะมากยิ่งขึ้น ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรเข้าไปมีส่วนร่วมและช่วยในการเชื่อมโยงความมีจิตสาธารณะของนักศึกษาไปสู่ชุมชนให้เป็นรูปธรรมและเห็นผลได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

3. กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ สาขาวิชา และชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐดาว คชพลายุกต์ (2554) วลัยรัตน์ ยิ่งदानัน (2554) และศักดิ์ชาย เรืองฤทธิ์ (2555) พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาหรือศึกษาอยู่ในคณะที่ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน คณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการที่กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ สาขาวิชา และชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันนั้น เป็นเพราะคณะและมหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะให้การสนับสนุนนักศึกษาทุกคณะในการทำกิจกรรมในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการแสดงออกซึ่งศักยภาพและความพร้อมของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยเริ่มตั้งแต่

สโมสรนักศึกษาในแต่ละคณะ ได้มีการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อเสนอของบประมาณในการดำเนินงานกิจกรรมให้นักศึกษาของคณะ ทำให้นักศึกษาไม่ว่าจะเป็นเพศชาย หรือเพศหญิง กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาใด ๆ และศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีใดก็ตาม หากมีความสามารถ มีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ก็ สามารถทำได้ และจากการสังเกตของคณะผู้วิจัยพบว่า หากกิจกรรมที่คณะหรือสาขาวิชาจัดเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ การช่วยเหลือสังคมส่วนรวม นักศึกษาจะให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมค่อนข้างมาก

ผลการวิจัยจากการศึกษาค้นคว้าชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาแม้จะต่างเพศ ต่างสาขาวิชาและต่างชั้นปีกัน แต่ทุกกลุ่มก็มีระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก ดังนั้น คณะและมหาวิทยาลัยจึงควรมีการกระตุ้นให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงออกหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากนักศึกษาทุกคนมีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม แต่ทั้งนี้ การดำเนินการควรจัดให้เหมาะสมกับช่วงเวลา อีกทั้งสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักศึกษาด้วย เพื่อที่จะให้เป็นประโยชน์กับตัวนักศึกษาและสังคมส่วนรวมต่อไป

4. ปัจจัยภายในด้านเหตุผลเชิงจริยธรรมและด้านแรงจูงใจ และปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากครอบครัว ด้านการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ด้านการสนับสนุนจากชุมชน และด้านการสนับสนุนจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมภา กำเนิดผล (2552) นงลักษณ์ เขียนงาม และสมพร เมธีวัฒนากุล (2553) นันทรัตน์ ปรีวีธรรม (2553) วิเชียร อินทรสมพันธ์ (2554) และอารีย์ วงศ์แดง (2554) พบว่า ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การที่ผลการวิจัยระบุให้เห็นว่าปัจจัยภายในด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม และด้านแรงจูงใจ และปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากครอบครัว ด้านการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ด้านการสนับสนุนจากชุมชน และด้านการสนับสนุนจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา สามารถอภิปรายผลของแต่ละปัจจัยได้ดังนี้

ปัจจัยภายในด้านเหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาแสดงให้เห็นว่าการที่นักศึกษาเป็นบุคคลที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมมากขึ้นเท่าใด ย่อมส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมจิตสาธารณะมากยิ่งขึ้นตามไปด้วยการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจะมีการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นได้ต้องอาศัยระดับสติปัญญา และวุฒิภาวะทางอารมณ์ของบุคคลเป็นสำคัญ สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553) ที่กล่าวว่า การพัฒนาในขั้นที่ 5 เมื่อ

บุคคลได้ตัดสินใจโดยเห็นแก่ประโยชน์ของคนหมู่มากแล้ว ย่อมต้องมีการพัฒนาไปสู่ขั้นที่ 6 โดยจะมีการตัดสินใจเพื่ออุดมคติในการทำงานเพื่อส่วนรวม และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2551) กล่าวว่า เด็กที่มีอายุสูงขึ้นจะมีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการให้ความร่วมมือ การตอบแทน การยอมรับนับถือ การรู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ

ปัจจัยภายในด้านแรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาแสดงให้เห็นว่า การที่นักศึกษาได้รับแรงจูงใจสูงย่อมส่งผลให้เกิดพฤติกรรมจิตสาธารณะสูงตามไปด้วย สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553) ที่กล่าวว่า เมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมใดแล้วได้รับการเสริมแรงทางบวก บุคคลนั้นก็จะทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก แต่ถ้าพฤติกรรมนั้นไม่ได้รับการเสริมแรง การกระทำนั้น ก็จะลดลง ในการเสริมแรงทางบวกมีหลายรูปแบบ การจะเลือกใช้ตัวเสริมแรงใดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดนั้น ผู้ใช้จะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม โดยการสังเกตว่าตัวเสริมแรงใดใช้ได้ผลดีที่สุด เนื่องจากแต่ละคนมีแรงจูงใจที่ต่างกัน รวมถึงวัยก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่งในการเลือกใช้การเสริมแรงซึ่งในวัยของนักศึกษา การเสริมแรงจูงใจด้วยกิจกรรมและตัวเสริมแรงทางสังคม โดยการกล่าวคำยกย่อง ชมเชยจะใช้ได้ผลดีกว่า

ปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา กล่าวคือ นักศึกษาที่ได้รับการถ่ายทอดจิตสาธารณะจากครอบครัวสูงย่อมส่งผลให้เกิดพฤติกรรมจิตสาธารณะสูงด้วย เนื่องจากครอบครัวซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นแรกในการทำหน้าที่ถ่ายทอดพฤติกรรมทางสังคมผ่านการอบรมเลี้ยงดู เป็นการ สอนให้นักศึกษารู้จักความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว และการปฏิบัติต่อผู้อื่นผ่านการอบรมเลี้ยงดู จะมีผลต่อ พัฒนาการหลาย ๆ ด้านของนักศึกษา ทั้งด้านอารมณ์และจิตใจ การได้รับความรัก ความอบอุ่น ความเอาใจใส่ และกำลังใจในการทำงาน เมื่อนักศึกษาได้รับการหล่อหลอมปลูกฝังภายใต้บุคคลในครอบครัวที่เป็นแบบอย่างที่ดีย่อมส่งผลให้นักศึกษามีทิศทางของการมีจิตสาธารณะที่ดีด้วยเช่นกัน

ปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา กล่าวคือ นักศึกษาได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรมจากมหาวิทยาลัยสูงย่อมส่งผลให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมจิตสาธารณะสูงด้วย ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยถือเป็นสถาบันการศึกษาในการอบรมปลูกฝังความรู้และส่งเสริมด้านอารมณ์ จิตใจ และคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษา ตลอดจนการจัดสิ่งแวดล้อมที่จะปลูกฝังนิสัยแห่งพฤติกรรมจิตสาธารณะ ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยมีการ

เชื่อมโยงสถาบันทางสังคมต่าง ๆ ให้ร่วมมือช่วยกันในการจัดโครงการที่จะช่วยพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ศึกษามากขึ้น เพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงคุณธรรมที่ถูกต้อง และสามารถนำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ โดยจะต้องคำนึงถึงความสนใจของนักศึกษาร่วมด้วย ย่อมส่งผลให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้น

ปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากชุมชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา แสดงให้เห็นว่าการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้การสนับสนุนการทำกิจกรรมต่าง ๆ สูงย่อมส่งผลให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมจิตสาธารณะสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยทางด้านชุมชนถือเป็นตัวเสริมแรงทางสังคม หากสังคมหรือชุมชนให้การยกย่อง สนับสนุน ย่อมส่งผลให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจ เห็นถึงประโยชน์และคุณค่าแห่งพฤติกรรมจิตสาธารณะของตนเองมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากเพื่อนมีอิทธิพลต่อนักศึกษาสูงในช่วงวัยรุ่น มีลักษณะเป็นการถ่ายทอดทางสังคมและการชักจูง หรือการยอมรับให้ปฏิบัติตามค่านิยมของกลุ่ม เพื่อนให้ความรู้ที่ครอบครัวไม่สามารถให้ได้ เพื่อนจะทำให้ให้นักศึกษาได้สัมผัสกับค่านิยมและประสบการณ์ของครอบครัวอื่น และเพื่อนจะสามารถเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษาได้ หากเพื่อนมีพฤติกรรมหรือค่านิยมในการที่จะชักจูง สนับสนุนให้เกิดการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นหรือส่วนรวมมากขึ้นเท่าใด ย่อมจะทำให้ให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมจิตสาธารณะมากขึ้นตามไปด้วย

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า การเกิดพฤติกรรมของบุคคลนั้นเป็นสาเหตุที่มาจากปัจจัยภายในตัวบุคคลที่เป็นลักษณะทางจิต และปัจจัยภายนอกตัวบุคคลที่เป็นส่วนของสภาพแวดล้อม ดังนั้นปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยภายนอกเพียงด้านใดด้านหนึ่ง จึงไม่สามารถเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมของบุคคลได้ การพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาจึงต้องกระทำควบคู่กันไปทั้งปัจจัยภายในและภายนอก โดยมีการประสานและเชื่อมโยงในแต่ละปัจจัยให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ มีการสนับสนุนและเกื้อกูลกัน เพื่อให้ นักศึกษาของคณะ/มหาวิทยาลัย สามารถที่จะก้าวไปสู่การเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคม และการเป็นอนาคตที่ดีของประเทศชาติสืบไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. คณะศิลปศาสตร์สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการเสริมสร้างความตระหนัก และจิตสำนึกให้แก่ นักศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ในการรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเป็นสมาชิกของสังคม อันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

1.2. คณะศิลปศาสตร์สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพต่อไป

1.3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในการจัดกิจกรรม หรือณรงคิให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีจิตสาธารณะเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนรอบมหาวิทยาลัย หรือสังคมส่วนรวมต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2.2. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจต่อจิตสาธารณะในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2.3. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2.4. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2554. **แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559**. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552. **แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552**. ประกาศ ณ วันที่ 16 กรกฎาคม 2552.
- จุมพล หนิมพานิช. 2543. **เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์ หน่วยที่ 4**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2553. **สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : วี พรินท์ (1991).
- นงลักษณ์ เขียนงาม และ สมพร เมธีวัฒนากุล. 2553. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 5(1)มกราคม-มิถุนายน 2553:101**.
- นันทรัตน์ ปรีวีดิธรรม. 2553. **การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของเด็กและเยาวชนที่รับทุนการศึกษาสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์**. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ณัฐดาว คชพลายุกต์. 2554. **การทำหน้าที่ของครอบครัว บุคลิกภาพ การเห็นคุณค่าในตนเอง และพฤติกรรมช่วยเหลือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 38(2) กรกฎาคม - ธันวาคม 2555: 125-138**.

บุญธิดา ยอดสุวรรณ. 2557. **ระดับความมีจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

ปรียาพร วงศ์บุตรโรจน์. 2551. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ปิ่นนก วงศ์ปิ่นเพชร และคณะ. 2553. **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ**. **วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์ 3 (1) มกราคม - มิถุนายน 2553 : 9 - 16**.

พิมภา กำเนิดผล. 2552. **ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 1 จังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินมหาวิทยาลัยทักษิณ.

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจร. 2543. **สำนึกไทยที่พึงปรารถนา**. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย.

วัลย์รัตน์ ยิ่งดำนุ่น. 2554. **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของโครงการจิตอาสา : กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนบางมดวิทยา "สี่สุทหวาดจวนอุปลัมภ์"**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วิเชียร อินทรสมพันธ์. 2554. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**. **วารสารครุศาสตร์สาร 6(2) กรกฎาคม - ธันวาคม 2555 : 19-25**.

วีรัชย์ คำธร. 2554. **รายงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงบูรณาการตามประสบการณ์และลักษณะทางจิตที่มีอิทธิพลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี**. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

ศักดิ์ชาย เรื่องฤทธิ์. 2555. **ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับจิตสาธารณะในการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณ**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- อ้อมใจ วงษ์มณฑา. 2552. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อริยา คูหา และ สุวิมล นราองอาจ. 2553. จิตสาธารณะและรูปแบบการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. **วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์** 3(2) พฤษภาคม - สิงหาคม 2554 : 81.
- อารี พันธุ์ณี. 2546. **จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน**. กรุงเทพมหานคร : ไยใหม่เอ็ดดูเคท.
- อารีย์ วงศ์แดง. 2554. **ทัศนคติและพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร**. **วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์** กรกฎาคม - ธันวาคม 2554 : 11-18.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. M. 1970. "Determining Sample Size for Research Activities". **Educational and Psychological Measurement**. 30 : 608.